

SUPREMIS HONORIBVS  
VIRVM  
DOCTISSIMVM, AMPLISSLIMVM,  
PRAECLARISSIMVMQVE  
DOMINVM  
**SAMVELEM FRIDERICVM**  
**BVCHERVM**  
CORRECTOREM GYMNASII ZITTAVIENSIS  
37. ANNOS OPTIME PROMERITVM,  
DIE 12. MAII 1765. REBUS HUMANIS EXEMTVM  
PVBLICO TOTIVS COLLEGII NOMINE  
PROSEQVITVR  
M. CHRISTIANVS FRVEHAVFF  
GYMN. SVBRECT.  
ZITTAVIAE,  
LITTERIS VIDVAE STREMELIAE.

## Cic. in Catone Cap. IX.

**A**nne quidem vires senectuti relinquemus, ut adolescentulos doceat, instituat, ad omne officii munus instruat? quo quidem opere, quid potest esse praecarius? - Nec ulli bonarum artium magistri non beati putandi, quamvis consenserint vires, atque defeccrint.

---

**D**efunctus est tandem laboribus suis scholasticis, id est, operosis iis quidem, et catenatis, sed ad rem faciandam minime accommodatis, minimeque quaestuosis, itis, inquam, laboribus plane iam est perfunctus *uir Praeclarissimus atque Amplissimus Samuel Fridericus Bucherus*, Conrector de gymnasio nostro, per longam annorum feriem, bene meritus.

Quanquam enim iniucundum non est docere adolescentes, eorumque animos ad probitatem et elegantiam morum instruere; in primis si magistris liberalium artium praemia proposita sint non illiberalia: existunt tamen aliquando tempora, uti nunc quidem sunt, quibus labores magistrorum difficiles atque molestii redduntur. Nam libidinosa ac delicata iuuentus, cum nunquam non aegre se patiatur in gyrum rationis reduci: tum funesissimum ac diuturnum bellum animos adolescentium ita reddit fierces, ut omnis disciplinae impatiens efficiantur. Hinc fit, ut iux illo, alio tempore tam rebris adhortationibus, ii, quorum interest, ad rem scholasticam instaurandam, uniuersitate incitentur, ac, tanquam clasticis, ad opem ferendam conuocentur, quam hoc ipso. Vident nempe, qui ad meridianam lucem non sponte sua conueniunt, quantum sit pretium operae, quae in iuuentute formandam impenditur. Viderunt idem prudensissimi quique, qui nullo maiori beneficio se rem publicum afficeret posse putarunt, quam constitueris scholis. Viderunt nostri maiores, qui fronti gymnasii nostri, literis ita magnis inscriperunt, ut omnem fere superiori marginem occupent aedifici, quod cum ad habitandum, tum ad iuuentutem erudiantem, opportunè sane loco constitutum est, haec Tullii verba: *Nullum munus respublicae afferre maius meliusve possimus, quam si doceamus atque erudiamus iuuentutem, iis praesertim moribus ac temporibus, quibus ita prolaesa est, ut omnium opibus referenda atque coerenda sit.*

Verum uti nonnunquam usu venire solet, ut orto incendio plures concurrant ad spectandum, quam qui adhibeant manus ad ferendam opem, ignemque, ne latius serpat, cohendum atque resflingendum: sic multi quidem sunt, qui scholas prolapas, censeant statuantque restituendas, pauci contra qui manus adferant salutares. Scite admodum fonsit, qui multos esse dixi Christianos, paucos Christi imitatores: Ita multi commiserant fortunam scholarum, pauci suis eas opibus subleuant. Quo fit, ut hodieque comprobetur illud Lacedaemonii cuiusdam dictum: Atheniesc seire quae recta essent, sed saceresse nolle. De *Amplissimo* quidem *Senatu* nostro iisdem fere verbis uti mihi licet, quibus Tullius de senatu romano: Multa uidelicet in isto spectabili collegio praeclera: sed hoc, de quo agimus, in primis, quod, ut quicque celebrior sit doctrina, ita in primis a *Patribus* illis nostris appetatur, et ad ornandum gymnasium nostrum euocetur. Nouimus, memoria nostra, euocatos, Doctores, Professores, atque alios viros, in Academiis docendi munere functos. Nouimus, Wentzelios, Milleros, Gerachios. Ipse quoque *Bucherus* noster munus Professoris in celeberrima Academia Vittenbergensi tum temporis obibat, cum Zittauian ad munus Conrectoris arcesseretur. Quam suam spartam ad extremam aetatem pro virili ornauit.

Hoc loco libet interponere, magistros, qui superioribus temporibus gymnasio nostro praefecti erant, aetatem longiorem affectos, quam recentiores. Quibus de causis id acciderit disquirere, alienum est a proposito nostro. Illud est certum uno eodemque tempore uixisse Ziegerum, Ruckerum, Knebelium, grandaeuos senes, ac

plus quam octogenarios. Nam primus horum octoginta quatuor annos natus, reliqui, maiores annis nonaginta deceperunt. Vsus est his collegis ab anno 1728, Ziegero quidem annos septem, reliquis circiter quatuordecim *Bucherus* noster. Hic unus omnium collegarum, tanquam alter Noahus, et cum annoso illo collegio, et cum recentioris aetatis uiris conuixit, atque ita conuisit, ut collegium scholasticum amplius bis immutatum et quasi renascens uiderit.

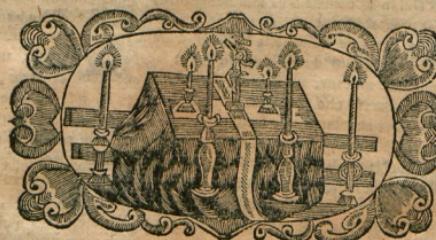
Qui cum senior esset collegii nostri, et fere septuaginta tres annos aetatis, tringita septem officii compleuerit, tamen eorum aetatem assecutus non est. Interea funera uidit septemdecim collegarum suorum. Ultimus fuit M. Gustavus Philippus Hertzogius, vir sane cordatus, quem die 10. Aprilis beate defuntem, et 15. eiusdem mensis elatum, supremis honoribus, scripto programmate prosecutus est *Bucherus*, qui tum non praeuiderat, unius mensis spatium interesse, quo emenzo, ipsi sit sequendum. Proh Deus immortalis! quantillum illud spatium est, quod nobis, qui adhuc sumus superstites, praefitisti ad uiuendum? Decimus octauus hic agitur annus, ex quo *Amplissimus Senatus* me in numerum praecitorum publicorum adlegit. Inter ea loci ex Amplissimo isto collegio, ex uerbi diuini Ministris, ex collegis denique scholae, multo plures mortui sunt, quam pro toto omnium illorum numero. Vix uni tantum atque alteri uita uiresque lue adhuc suppetunt: quibus ut porro non uita solum, sed etiam omnes res prosperae quam diutissime suppetantur, Deus Optimus Maximus uelit iubeatque. Interea ipse ego quoque, post excessum b. *Bucheris*, eo projectus sum, (nam hic ipse undecimus est, quem effero) ut Senior sim totius collegii nostri; itaque magis in dies magisque intelligo recte dixisse, qui nihil esse dixit tam breve, quam uitam hominis quamvis longissimam. Summe Reuerendus vir I. P. Sufzimilch scite admodum obseruauit, et rationibus satis euidentibus in liquidum perduxit, quotannis, fere quadragesimum quemque mortalium in agris; in urbibus uero maiusculis, fere uicefimum quintum decadere; atque adeo ex incolis omnibus aliquius prouinciae, quovis anno circiter tricesimum, aut tricesimam secundam partem hominum uitam cum morte comutare. Docuit etiam idem vir de ciuitate sacra non minus quam literaria bene meritus iudeo his legibus obnoxios esse Württembergicos, quibus Borussos, quamvis centum et quinquaginta milliaria a se iniucem dissitos. An putemus Saxones nostros, medios fere inter utrosque, ab hac necessitate esse exemptos? An Lufatos nostros, an Zittauenses meos ab eadem immunes putemus? Imo uero funestissimum bellum, incendiia, aliaeque calamitates innumerae optimam patriam nostram: (nam ista mihi dudum iam patria est) ciuibus suis tantum non plane exauferunt, alios ad incitas redegerunt, aliorum vires corporis animique attruerunt, atque, ut omnino citius solito et frequenter ex hac uita emigraturi sint, effecerunt, eosque morti maturarunt.

Itaque gratulari sibi potuit *Bucherus* noster, quod eadem, cum aliis multis triplia perpetius, aetatem suam ad senectutem fatis seram perduxerit. Certe gratulatus etiam est de tanto Dei in se beneficio ea ipsa hebdomade, qua postea morbo est implicatus. Tum solebat praeterea gloriari, se non nihil contulisse, ad eruditonem et uirtutem eorum, quorum plerique honoribus publicis dudum fungerentur. Est enim id quidem semile. Fortassis etiam id iure quodam suo se facere posse putauit, ut quemadmodum, qui conuenisset vineam, aut hortum plantasset, aut coluisse agros, se iactaret, aliqua sua opera fructus esse uberiores atque lactiores; ita ipse quoque praedicaret, sua aliqua diligentia ac solertia esse factum, ut qui tum iuuenes erant in spem patriae nati, iam uiri essent reipublicae perutiles. Tala subinde confidentius reminiscendo memorandoque, siuque sedulo faciendo, satis placidam egit senectutem. Nam etiam ista Conrectoris statim per se est satis quieta, nisi quis ipse inquieto sit animo. Neque omnino non tantum iuuenientur, esse sicut patrum studii iuuentus, sed oppido pergratum; cum inde haud per ambages cognoscas, quae aliquando sit futura ciuitas. Est enim non solum iudice Leibnitio, sed omnibus etiam uiris prudentibus, tempus praefens grauidum futuro; et iuuenes ipsi mature admodum portendunt, quos uiros aliquando habitura sit respublika. At, inquis, defunt in senectute illae uires, quae sunt in iuuentute. At ne postulantur quidem, compensaturque ille iuvenilis vigor abunde grauitate, prudentia, atque consilio: alioquin nec magistratus gerere possent,

FK2a 40.75 x 306 477 VD 18

nisi iuvenes; nec duces esse, nisi qui quam firmissimis sunt lacertis. Qui in vernante aetate habilem se fecit munis obeundis, is senex tantum abest ut sibi ipse sit defuturus, ut potius longo rerum usu futurus sit habilior. *Bucherus* quidem noster, non potuit non bene collocasse tempus, qui ita fuit instructus omni apparatu elegantioris literarum, antiquitatum in primis, et linguarum orientalium, ut in hoc genere literarum fuerit instar ambulant uel utinae potius bibliothecae; qui libros conscriperit, atque in lucem ediderit, ad hoc genus literarum pertinentes. Nam si quis in inventu sua ita feuentem fecerit, quin ille, ubi consenserit, messem laetissimam sit habiturus, dubitari non potest.

Sunt tamen haud pauca, quae, per omnem aetatem parentibus accepta referre debemus: non quod credam, fortis semper creari fortibus et bonis; quanquam hoc quoque in passu fautricem naturam, uel Deum potius fautorem nactus est *Bucherus* noster, quippe qui utroque parente satus fit claro, altero sacerdote Rengeridorfensi, altera filia sacerdotis primarii Stolpensis; sed quia in educatione proba cardo felicitatis nostrae uersari uidetur. Multa hic tribuenda sunt exemplis probis, multa institutioni, multa prudentiae parentum. Nam si parentes ignorent, quid ad salutem liberorum conduceat, aut si ipsi auersentur probos mores, si sint osores literarum bonarum, quo pacto tandem fieri posse censeas, ut liberi sint meliores? quin plerunque ita euenire solet, ut malorum coruorum mala fuit ora. Liberi contra parentum proborum, nisi plane degeneres sin nati, plerunque solent esse probi. Quia ex re etiam factum est, ut cum optima institutione esset usus, familiaritas eius non esset insuavis, sed conditoris leporibus. Nonnunquam sermones deflexa iocis ad feria; cuiusmodi illud esse potest: Cum in supplicationibus publicis de felicitandis metalli fodini, de salute huius vitae, de ecclesiae eiusque antistitutum diuina gubernatione tam frequens fiat mentio; ecce scholares atque academiarum, eorumque, qui iis praefunt, tam parca? Ideone id fiat, quod credamus, ad omnia alia, diuina ope opus esse; scholas vero, earumque doctores suis se viribus sustentare: an quod ita nobis ita sint neglectui, ut existimemus nos operae pretium non facturos, si florem, felicitatem, salutem eorundem multis precibus efflagitemus? Ecur, cuiusue opera, in cantione illa, quam Litaniam dicimus, scholae a statu ecclesiastico seiuictae, et politico adscriptae sint, et quae sunt eiusmodi alia. Sic se gerendo effectit, ut et uita eius esset suavis, et mors acerba. Acerba legis, milieque iaprimus, amicitia eius quam diutissime uita; acerba maxime uidae mortissimae; acerba filio unico, Domino Christiano Friderico Buchero, Amplissimi Senatoris Dresdenis iudicii Actuario; acerba lectissimae illius coniugi, nepotibusque; acerba charissimis fratribus, atque omnibus aliquo admittatis atque amicitiæ iure coniunctis. Quorum omnium dolores, ut Deus optimus maximus leniat, iisque mendicatur, est quod ex animo precor.



AC

cht mit solcher Heftig-  
heit und mehr ab, daß  
der Pflege ohngeachtet,  
der Patienten das Le-  
ben 12. May, Abends

Abendmahl und gesche-  
schnellig vergessenen

hseelig verstorbenen  
bten Hinterlassenen,  
chter, Enckeln und  
vornehmen Anver-  
gereichen. Der Lei-  
ropheten Daniel, XII,  
me xc. und die verser-  
Stundlein xc.



SVPREMIS HONORIBVS  
VIRVM  
DOCTISSIMVM, AMPLISSIMVM,  
PRAECLARISSIMVMQVE  
DOMINVM  
SAMVELEM FRIDERICVM  
BVCHERVM  
CORRECTOREM GYMNASII ZITTAVIENSIS  
37. ANNOS OPTIME PROMERITVM,  
DIE 12. MAII 1765. REBUS HUMANIS EXEMTVM  
PVBLICO TOTIVS COLLEGII NOMINE  
PROSEQVITVR  
M. CHRISTIANVS FRVEHAVFF  
GYMN. SVBRECT.  
ZITTAVIAE,  
LITTERIS VIDVAE STREMELIAE.